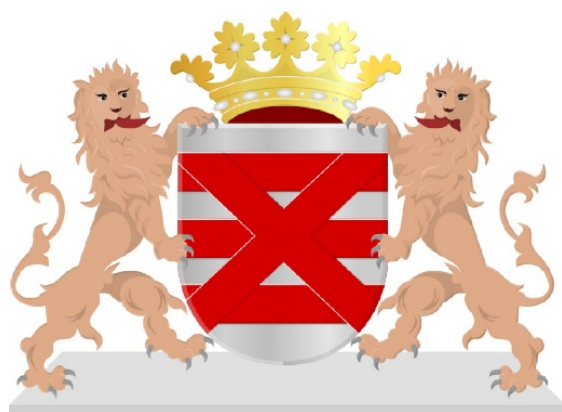

LETTER OF INTENT

Concept – stand 04-11-2022

LETTER OF INTENT

Preamble

De gemeente Enschede en de stad Gronau zijn aan weerszijden van de Duits-Nederlandse grens al decennialang met elkaar verbonden. Ze onderhouden een goede en vertrouwende nabuurschap. Een nauwere en intensievere samenwerking biedt voor de toekomst verdere kansen en mogelijkheden voor de ontwikkeling van beide steden. Het aspect van de grensoverschrijdende regio moet extra impulsen geven om de ontwikkeling over de staatsgrenzen heen te bevorderen en uit te breiden. Hiervoor worden themaspecifieke afspraken gemaakt. Bij het samenwerken ligt de focus op duurzaamheid om voor toekomstige generaties blijvend de bronnen veilig te stellen en een stabiel evenwicht te creëren.

1. Wonen en leven

Bestaande projecten in de samenwerking:

- Verhuizing van het EUREGIO-kantoor met de strategische aansluiting van de locaties EUREGIO-kantoor aan de Duitse kant en het conferentiegebouw “Terhar sive Droste” in Glanerbrug aan de Nederlandse kant.
Een centraal element bij de totstandkoming van een EUREGIO-Kwartier op de grens tot het Enschedese stadsdeel Glanerbrug is de geplande verhuizing van het EUREGIO-kantoor naar het directe grensgebied.
Enschede en Gronau willen een natuurlijke verbinding tussen het Duitse en het Nederlandse deel creëren.
- Grensoverschrijdend watermanagement om de uiterwaarden van de Glanerbeek op te waarderen - herinrichting van Glane/Glanerbeek met natuurbehoud. De Glanerbeek vormt de grens tussen Nederland en Duitsland en tussen Enschede en Gronau. De duurzame inrichting van de waterloop (ruimte voor water) is een voorbeeld van grensoverschrijdend waterbeleid.

Overige projecten:

- Uitwisseling over strategische ontwikkelingen met betrekking tot ruimtelijke ordening van belang in verband met huisvesting. Medewerkers van beide steden onderzoeken mogelijkheden voor samenwerking op het gebied van woningbouw, het gebruik van gezamenlijke (zorg)instellingen, watermanagement en CO2-neutraal bouwen.
- Ontwikkeling van verschillende woonvormen, waaronder het EUREGIO-Kwartier. Demografische groei in beide steden vereist de ontwikkeling van verschillende woonvormen. Door een gemeenschappelijke koers wordt en blijft het gebied aantrekkelijk voor verschillende leeftijds- en leefstijlgroepen.
- GrensWerk (in het EUREGIO-kantoor). Het initiatief GrensWerk moet zichtbaarder worden gepositioneerd en in het nieuwe EUREGIO-kantoor worden geïntegreerd.
- Ecologische optimalisatie van grensoverschrijdend watermanagement. Aanvullend op het lopende project rond de Glanerbeek willen beide steden onderzoeken welke mogelijkheden er zijn met betrekking tot overstromingen en droogteperiodes. Vanwege hun ligging is waterretentie voor beide steden van belang.
- Studentenhuisvesting Enschede – Gronau. Talentwerving is erg belangrijk voor onze regio. Studentenhuisvesting is een issue in Enschede. Het huisvesten van studenten in Gronau zou de druk op de huisvesting in Enschede verminderen.

2. Mobiliteit

Bestaande projecten in de samenwerking:

- **Fietsmobiliteit: Fietssnelweg F35/Veloroute**
De fietssnelweg moet een snelle, directe en comfortabele verbinding zijn, vooral voor het dagelijkse verkeer. De fietsroute moet aantrekkelijk zijn. De verbinding wordt in de toekomst de Veloroute genoemd en wordt als onderdeel van een masterplan verder ontwikkeld. In workshops worden de doelen besproken en worden voorstellen voor verbetering uitgewerkt.
- **Fietscorridor Zwolle – Enschede – Münster:** Het reeds opgestelde masterplan geeft een overzicht van de bestaande en geplande infrastructuur in Overijssel en in het Münsterland en toont de ontbrekende deeltrajecten. Naast de impulsen uit het strategieproces EUREGIO 2030 en het daarbij behorende INTERREG V A-project was vooral het Memorandum Oost-Nederland - Münsterland 2018 de aanzet voor dit masterplan. Daarin spreken veel belangrijke actoren de intentie uit om hun samenwerking verder uit te bouwen en op het gebied van mobiliteit/infrastructuur "grensoverschrijdende fietssnelwegen aan te leggen" en "toeristische fietspaden met elkaar te verbinden".
- **Treinmobiliteit:** Ondersteuning/begeleiding van de planning van de spoorverbinding Zwolle-Münster

Overige projecten:

- Uitwisseling over strategische ontwikkelingen van bouw- en ruimtelijke plannen die van belang zijn in verband met de mobiliteit

3. Economie en werk

Bestaande projecten in de samenwerking:

- Samenwerking van de Wirtschaftsförderung Gronau en de ondernemersvereniging "Aktive Unternehmen im Westmünsterland e.V." (AIW) met de vereniging van bedrijven in Twente (MKB) en GrensWerk. De twee steden willen de samenwerking tussen ondernemingen en bedrijven in de directe grensregio verbeteren. De gemeenten ondersteunen de initiatieven van de ondernemersverenigingen en GrensWerk.

Overige projecten:

- Uitwisseling over strategische ontwikkelingen van bouw- en ruimtelijke plannen die van belang zijn in verband met de economie en bedrijfsleven. Medewerkers van beide gemeenten onderzoeken mogelijkheden voor verdere samenwerking en/of integratie van economische activiteiten in het grensgebied van Gronau en Enschede.
- Ontwikkeling en uitwisseling van de ondernemersloketten. Beide takken van de Wirtschaftsförderung (ondernemersloket) in Enschede en Gronau zouden - hoewel er verschillende bevoegdheden zijn - de mogelijkheden voor samenwerking tussen ondernemingen en bedrijven met betrekking tot het bevorderen van de bedrijvigheid moeten onderzoeken.
- (Bedrijfs)Economische ontwikkeling van het EUREGIO-Kwartier (Business- en technologiepark). De ontwikkeling van het EUREGIO-Kwartier biedt de mogelijkheid om een extra bedrijven- en technologiepark te ontwikkelen in het grensgebied met aansluiting op Saxion en Universiteit Twente (eventueel in samenwerking met FH Münster, FH Osnabrück en WWU).

- Grensoverschrijdende ontwikkeling van bedrijventerreinen. Om een aantrekkelijk grensgebied verder te ontwikkelen wordt samenwerking gecreëerd voor grensoverschrijdende of logisch verbonden bedrijventerreinen in Glanerbrug en Gronau. Een gebrek aan grondoppervlak en ruimtecapaciteit mag aan weerszijden van de grens bedrijven er niet van weerhouden zich aan de andere kant van de grens te vestigen.
- Verkennen van de mogelijkheden voor het opzetten van een Innovation Hub (Saxion). Een innovatiecentrum in Gronau zal barrières slechten en meer kansen bieden voor Duitse bedrijven en studenten om grensoverschrijdende innovaties, stages en werknemers te winnen.

4. Veiligheid

Bestaande projecten in de samenwerking:

- Grensoverschrijdende uitwisseling op het gebied van veiligheid en orde met vertegenwoordigers van het gemeentebestuur, politie, douane en andere regelgevende instanties (Infoplein). Sinds 2018 vinden er regelmatig bijeenkomsten plaats met als taak grensoverschrijdende uitwisseling op het gebied van veiligheid en orde. Het doel is intensieve netwerkvorming voor de gezamenlijke bestrijding van de criminaliteit aan beide kanten van de grens.
- Uitwisseling van brandweerkorpsen bij de ontwikkeling van het EUREGIO-Kwartier. De ligging van de brandweerkazerne Glanerbrug dicht bij de grens biedt mogelijkheden voor een snelle inzet in het EUREGIO-Kwartier. Deze inzetbaarheid moet verder worden uitgewerkt.
- Uitwisselen bij gebruik van drones. Beide brandweerkorpsen werken reeds samen aan dit onderwerp, dat ook op de agenda van Grensland staat. Enschede en Gronau kunnen dit nog actiever oppakken en uitdragen.

Overige projecten:

- Criminaliteitsbestrijding en -preventie. Voortzetting en uitbreiding van de pilot door het opstellen van een Interreg VI aanvraag (penvoerder is EUREGIO) voor het gebied Coevorden-Winterswijk. Daarnaast zou de samenwerking binnen het Infoplein moeten worden geïntensiveerd.
- Gezamenlijke verslavingspreventie. In Glanerbrug zijn er (veel) problemen met Duitse verslaafden die hun heroïne onder meer in Nederland kopen, waarbij een kleine groep voor veel overlast zorgt. In Enschede loopt een project waarbij langdurig heroïneverslaafden intensief worden begeleid zodat ze nauwelijks meer overlast veroorzaken. Een grensoverschrijdende pilot tussen Gronau en Enschede voor deze doelgroep zou kunnen helpen om overlast te verminderen.
- Intensivering van de samenwerking en uitwisseling van brandweerkorpsen in het grensgebied. Het gaat om een verdere uitbreiding van de samenwerking tussen de brandweerkorpsen van Twente en Gronau. De samenwerking tussen Bocholt en Aalten kan als voorbeeld dienen.
- Huisvesting en tewerkstelling van arbeidsmigranten. De grensregio zorgt voor tal van problemen, aangezien het wettelijk kader voor het in dienst hebben van uitzendkrachten en hun huisvestingssituatie heel verschillend zijn. Betrokkenen aan beide zijden van de grens zouden de mogelijkheden moeten onderzoeken om de problemen op te lossen en ook om preventief actief te worden. Alle betrokkenen zijn zich ervan bewust dat wettelijke bepalingen in Nederland en Duitsland concrete samenwerking en een oplossing zullen bemoeilijken.

5. Onderwijs en sport

Bestaande projecten in de samenwerking:

- Uitwisseling en samenwerking van partnerscholen. De EUREGIO Gesamtschule Epe werkt onder meer samen met het Zone.college en de EUREGIO. Als onderdeel van regelmatige evenementen worden de scholieren ook geïnformeerd over de verschillen en overeenkomsten op de Duits-Nederlandse arbeidsmarkt. In het kader van de Europadag heeft de Lindenschule een basisschool in Enschede bezocht om deze te leren kennen en samen iets op te voeren. Soortgelijke projecten zouden overgedragen kunnen worden aan andere scholen en uitgebreid kunnen worden.
- Bevordering van grensoverschrijdende stages onder andere door GrensWerk.
- Grensoverschrijdend gebruik van sportfaciliteiten. Vorwärts Epe e.V. kon wegens bouwwerkzaamheden niet trainen op de eigen sportaccommodatie. Er is contact gelegd met het Sportpark Avanti Enschede zodat de sporters uit Epe in Enschede konden trainen.

Overige projecten:

- Ontwikkeling en bevordering van samenwerking en uitwisseling tussen onderwijsinstellingen en kinderopvangorganisaties. De ondersteuning van jongeren bij het vinden en uitvoeren van stages zou kunnen worden uitgebreid. De introductie en uitbreiding van programma's, zoals uitwisselingen van leerlingen, kan de taalvaardigheid verbeteren en inzicht geven in de verschillen en overeenkomsten tussen beide steden. De VU biedt fietstochten naar Enschede aan en het Duits-Nederlandse café, andere projecten en programma-aanbod zouden samen kunnen worden ontwikkeld.
- Ontwikkeling, oprichting en bevordering van partnerscholen.
- Studielocaties versterken (Enschede) en ontwikkelen (Gronau).
- Uitwisseling tussen sportverenigingen. De voetbalclubs hebben al ideeën uitgewisseld en dit heeft het mogelijk gemaakt om met succes trainingslocaties ter beschikking te stellen. Dit zou ook interessant kunnen zijn voor andere sportverenigingen. Ook gezamenlijke toernooien of evenementen zouden de uitwisseling kunnen versterken.

6. Cultuur en toerisme

Bestaande projecten in de samenwerking:

- Ontwikkeling en uitwisseling m.b.t. knooppunten (bovenregionaal fietsnetwerk). Stadtmarketing Gronau en Promotie Enschede werken nauw samen bij het gezamenlijk in de publiciteit brengen van bestaande routes en bij het door ontwikkelen van de textielroute, wisselen ideeën uit en denken samen na over fietsen in de regio.
- Uitbreiding van de samenwerking op het gebied van PR & Marketing (Enschede Promotie en Stadtmarketing Gronau). Bij evenementen vinden uitwisselingen plaats. Verdere synergie, zoals het uitlenen van evenementversieringen, wordt benut en uitgebreid.
- De wederzijdse promotie vindt plaats door middel van flyers, brochures of het delen van bijdragen in de online marketing. De samenwerking tot nu toe met betrekking tot online en offline marketing kan nog verder worden uitgebreid.
- Uitbreiding van regelmatige uitwisselingsbijeenkomsten en stages in bedrijven om van elkaar te leren. Stages van Stadtmarketing Gronau bij Enschede Promotie en vice versa (ook voor meerdere weken) bieden de mogelijkheid om van elkaar te leren en gezamenlijke ideeën over te brengen.

Overige projecten:

- Uitbreiding van de uitwisseling van culturele instellingen en culturele evenementen, evenals gezamenlijke PR en Marketing.
- Standaardisatie voor duurzaam (en/of herbruikbaar of recyclebaar) verpakkingsmateriaal in de horeca. Concepten hiervoor zijn bijvoorbeeld beschikbaar bij Münsterland e.V. en worden al gepromoot.
- Uitwisseling van cultuur- en muziekverenigingen. Er zijn tal van evenementen en verenigingen aan beide kanten, deze samenbrengen is een doel voor de toekomst.
- "Huiskamer van de stad" – bibliotheek

Enschede / Gronau, xx-xx-2022

Gemeente Enschede

Stadt Gronau (Westf.)

Roelof Bleker
Burgemeester

Rainer Doetkotte
Burgemeester